

CEN izdao normu za usluge estetskih operacija

Sigurna pohrana podataka - kakav je vaš *back-up*?

Sigurnost djece u novim međunarodnim uputama ISO-a i IEC-a

Nacionalna, regionalna i međunarodna normizacija u brojevima

HZN e-glasilo

Službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme sa
stalnim dodatkom
Oglasnik za normativne dokumente

Godište: 7. 2015.

ISSN 1847-4217

URL: <http://www.hzn.hr>

Izdavač:	Hrvatski zavod za norme MB: 1957406 OIB: 76844168802
	Sjedište: Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb Telefon: 01/610 6095 Telefax: 01/610 93 21
Glavni urednik:	Miran Škerl, ravnatelj HZN-a
Pomoćnik glavnog urednika:	Vladimir Jaram
Tehnički urednik:	Vladimir Jaram
Uredništvo:	Ana Marija Boljanović, Melanija Grubić Sutara, Vlasta Gaćeša-Morić, Boro Jandrijević, Stanka Miljković, Nenad Nikolić, Vladimir Jaram, Miran Škerl
Lektura:	Ivana Canosa
Korektura:	Sandra Knežević
Grafička obrada naslovnice:	Vladimir Jaram
Grafička priprema:	Vladimir Jaram, Sandra Knežević
Izlazi:	dvomjesečno
Uređenje	2015-02-28

Opremu tekstova obavlja uredništvo. Za sadržaj poimence potpisanih priloga odgovorni su njihovi autori. Oni ne iskazuju obvezno stav Hrvatskoga zavoda za norme. Objavljeni prilozi u službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme autorski su zaštićeni. Iznimka su sadržaj, novosti iz HZN, novosti iz europskih i međunarodnih normiranih tijela i s normizacijom povezane aktivnosti koji se mogu objavljivati u drugim stručnim časopisima uz obveznu naznaku izvora i dostavljanje časopisa u kojemu su objavljeni tako preuzeti prilozi. Za priloge iz rubrike Normizacija i Tehničko zakonodavstvo potrebno je zatražiti pisano odobrenje za njihovo objavljivanje od autora i od Hrvatskoga zavoda za norme.

PROSLOV

Poštovani čitatelji!

U ovome broju HZN e-glasila možete pogledati naše stalne priloge, obavijesti o članovima HZN-a i vijesti iz tehničkih odbora HZN-a (HZN/TO). Tu u ovome broju objavljujemo i godišnji pregled hrvatske normizacije u brojevima (za 2014. godinu).

U rubrici Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija u ovome broju možete pročitati o "Sigurnoj pohrani podataka - kakav je vaš *back-up*?" iz IEC-a te "Sigurnosti djece u novim međunarodnim uputama ISO-a i IEC-a".

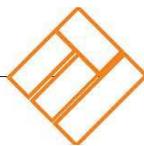
U novostima iz CEN-a pročitajte o novoj CEN-ovoj normi za usluge estetskih operacija, a iz CENELEC-a o "Tjednu "pristupačnosti" (Accessibility week)" održanom u prosincu 2014. godine. U novostima iz ETSI-ja donosimo prikaz ETSI-jeve radionice "Rekonfigurabilni radijski sustavi (RRS) - status i nove norme".

Donosimo i godišnje tablične prikaze rada međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju u brojevima (za 2014. godinu).

Ugodno čitanje!

V. Jaram
pomoćnik glavnoga urednika

Sadržaj 1/2015

Proslov	2
Novosti iz HZN-a	
• Članovi HZN-a	4
Novosti iz HZN/TO	
• Hrvatska normizacija u brojevima	5
Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija	
IEC	
• Sigurna pohrana podataka - kakav je vaš <i>back-up</i> ?	6
• IEC u brojevima	7
ISO	
• Sigurnost djece u novim međunarodnim uputama ISO-a i IEC-a	8
• ISO u brojevima	9
CEN i CENELEC	
• CEN izdao normu za usluge estetskih operacija	10
• Tjedan "pristupačnosti" - Accessibility week	12
• CEN i CENELEC u brojevima	13
ETSI	
• ETSI-jeva radionica "Rekonfigurabilni radijski sustavi (RRS) - status i nove norme"	14
• ETSI u brojevima	16

Naslovnica: *Priopćenja iz regionalnih i međunarodnih normizacijskih organizacija*

HZN Oglasnik za normativne dokumente (A1-A299)

ISSN 1847-4217

Članovi Hrvatskog zavoda za norme

Objavljujemo popis redovitih i pridruženih članova HZN-a po vrstama pravnih odnosno fizičkih osoba za koje je Upravno vijeće donijelo odluku do kraja prosinca 2014. godine.

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2014-09-23	2014-12-30
<i>Članovi promatrači</i>		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	19	11
Ukupno promatračkih članova	19	11
<i>Redoviti članovi</i>		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	281	176
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	29	19
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	2	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	19	9
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	2	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	23	19
Fizičke osobe – pojedinci	44	22
Obrt – fizičke osobe	15	8
Tijela državne uprave	51	52
Ukupno redovnih članova	470	311
Ukupno članova HZN-a	489	322

Upravno je vijeće HZN-a, na temelju članka 25. Statuta Hrvatskog zavoda za norme, a u vezi sa člankom 16. Pravilnika o članstvu u Hrvatskom zavodu za norme, na svojoj 15. sjednici održanoj 30. prosinca 2014. donijelo Odluku o prestanku članstva u HZN-u zbog neizvršavanja obveza člana, odnosno zbog neplaćanja članarine, za ukupno 160 članova Hrvatskog zavoda za norme.

NOVI ČLANOVI

Vrsta članstva: REDOVITO ČLANSTVO PRAVNA OSOBA KOJA OSTVARUJE DOBIT

1. 4th DIMENSION d.o.o., Zagreb

PRAVNA OSOBA KOJA NE OSTVARUJE DOBIT – TIJELO DRŽAVNE UPRAVE

1. MINISTARSTVO FINANCIJA – POREZNA UPRAVA, Zagreb

FIZIČKA OSOBA - POJEDINAC

1. Adrian HUNJADI, Zagreb
2. Marjan RENDULIĆ, Zagreb

ČLANOVI KOJI ODUSTAJU OD ČLANSTVA

1. CALUCEM d.o.o., Pula
2. INTELEKTUALNE USLUGE JAGIĆ, Dugo Selo
3. GLENINVEST d.o.o, Zagreb
4. DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA, Zagreb
5. KONČAR - UGOSTITELJSKA OPREMA d.d., Zagreb
6. SIGNALGRAD d.o.o., Brestovje
7. HRVATSKA AGENCIJA ZA HRANU, Osijek
8. INsig2 d.o.o., Zagreb
9. UDRUGA HRVATSKIH PUTNIČKIH AGENCIJA, Zagreb
10. FARMAL d.d., Ludbreg
11. HRVATSKA NARODNA BANKA, Zagreb

HRVATSKA NORMIZACIJA U BROJEVIMA

	stanje dana 2014-12-31
Redoviti članovi HZN-a	311
Članovi promatrači HZN-a	11
Suradnja (ministarstva i tijela državne uprave)	52
Tehnički odbori HZN/TO	174
Članovi tehničkih odbora, pododbora i radnih skupina	oko 2000
Obuhvaćenost područja rada ISO/TC-a	237 / 64 %
Obuhvaćenost područja rada IEC/TC-a	97 / 52 %
Obuhvaćenost područja rada CEN/TC-a	335 / 100 %
Obuhvaćenost područja rada CLC/TC-a	69 / 100 %
Obuhvaćenost područja rada ETSI/TC-a	27 / 100 %
Sudjelovanje u radu ISO/TC/SC – aktivan član	7
Sudjelovanje u radu ISO/TC/SC – promatrač	188
Sudjelovanje u radu IEC/TC/SC – aktivan član	12
Sudjelovanje u radu IEC/TC/SC – promatrač	63
Hrvatske norme (HRN)	31162
Od toga prihvaćeno uz prijevod	293
Izvorne HRN	96
Od toga prihvaćena u izvorniku	30773
Nacrti hrvatskih norma na javnoj raspravi	14
Prijedlozi za prihvaćanje norma u izvorniku na javnoj raspravi	2639
Normizacijski projekti u programu rada	oko 300

Sigurna pohrana podataka - kakav je vaš *back-up*?

Ženeva, Švicarska, 2015-01-14 - Sigurna pohrana i zaštita podataka zahtijeva mnogo više od jednostavne pohrane (*back-up-a*). Nova IEC-ova (Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo) i ISO-ova (Međunarodna organizacija za normizaciju) međunarodna norma za sigurnost pohranjenih podataka osigurava da vaši vrijedni podatci ostanu u sigurnim rukama.

Podatci neke organizacije često su njezina najvrjednija imovina te je njihovo sigurno i uspješno čuvanje sve više komercijalni i zakonski imperativ. Međutim, proces postupanja s podacima može biti složen, obuhvaćajući ne samo to kako su pohranjeni nego i kako im sigurno pristupati i komunicirati njima u širokom rasponu komunikacijskih sredstava i uređaja.

Najnovija IEC-ova i ISO-ova međunarodna norma [ISO/IEC 27040:2015, Information technology – Security techniques – Storage security](#) daje detaljne tehničke upute kako uspješno upravljati svim aspektima sigurne pohrane podataka, od planiranja i oblikovanja do implementacije i dokumentacije.

To uključuje upute za smanjenje rizika povrede podataka, prodora u sustav i štetnog djelovanja te uzima u obzir nove tehnologije i složenosti veza te podržava zahtjeve za sustav

upravljanja sigurnošću informacija prema međunarodnoj normi [ISO/IEC 27001:2013, Information technology – Security techniques – Information security management systems – Requirements](#).

Međunarodna norma ISO/IEC 27040:2015 usmjerena je prema:

- stavljanju naglaska na rizik
- pomaganju organizacijama u boljoj sigurnosti njihovih pohranjenih podataka
- davanju temelja za audit, oblikovanje i ponovno pregledavanje i ispitivanje sigurnosnih kontrola.

Međunarodnu normu ISO/IEC 27040:2015 izradio je IEC-ov i ISO-ov zajednički tehnički odbor [ISO/IEC JTC 1/SC 27, IT security techniques](#).

Više informacija na mrežnim stranicama: [ISO/IEC 27040:2015](#) i [ISO/IEC JTC 1/SC 27 IT, security techniques](#)

(Izvor: <http://www.iec.ch/newslog/2015/nr0415.htm>, priredio: V. Jaram)

IEC U BROJEVIMA

Organizacija

Punopravni članovi nacionalnih odbora	60 nacionalnih odbora
Pridruženi članovi	23 nacionalna odbora
Ukupno	83 nacionalna odbora
Program pridruženih članica (stanje 2014-12-31)	83 sudionika
Tehnički odbori/Pododbori	174 (97+77)
Radne skupine	506
Projektni timovi	282
Timovi za održavanje	565

Publikacije**Ukupan broj publikacija (stanje 2014-12-31) 6933 (uključujući 11 Uputa)**

Međunarodne norme	6195
Tehničke specifikacije	244
Tehnički izvještaji	440
IEC-PAS	43

Publikacije izdane u 2014. 487

Međunarodne norme	418
Tehničke specifikacije	26
Tehnički izvještaji	35
IEC-PAS	8

FDISs izdani u 2014. 315

U CENELEC-u usporedno glasanje	253
--------------------------------	-----

CDVs izdani u 2014. 430

U CENELEC-u usporedno istraživanje	339
------------------------------------	-----

Ukupan broj aktivnih projekata s 2014-12-31 1577**Prosječno vrijeme izrade IEC publikacije u 2014. 32,5 mjeseca****Ocjena sukladnosti****IECEE (stanje 2013-12-31)**

Države sudionice	56
Nacionalna certifikacijska tijela	76
Ispitni laboratoriji	458
Certifikati izdani prema CB shemi	80335

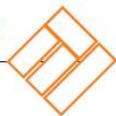
IECQ (stanje 2011-12-31)

Ovlaštene nacionalne institucije (članovi)	16
Nadzorni inspektorati (certifikacijska tijela)	28

IECEX (stanje 2012-12-31)

Članovi (države)	30
Prihvaćena certifikacijska tijela (EXCBs)	77
Ex ispitni laboratoriji (ExTLs)	45

(stanje 2014-12-31)

Sigurnost djece u novim međunarodnim uputama ISO-a i IEC-a

Svi mi želimo da djeca budu sigurna i zaštićena, pa ipak više od 830 000 djece nepotrebno umire svake godine od ozljeda i nezgoda koje su mogle biti spriječene. Što učiniti? Nove međunarodne upute ISO-a i IEC-a nude pomoć.

Nesreće na cesti, padovi, opekotine i utapljanja su samo neki od glavnih uzroka fatalnih ozljeda djece. I dok su dječje igračke i drugi proizvodi očiti potencijalni izvori rizika, postoje i mnoge druge skrivene opasnosti u proizvodima ili situacijama za koje nisu specifično namijenjeni.

U novim se revidiranim uputama, [ISO/IEC Guide 50:2014, *Safety aspects – Guidelines for child safety in standards and other specifications*](#) obrađuje sigurnost djece svugdje upućujući stručnjake koji rade na razvoju norme na opširan popis opasnosti s kojima se djeca mogu suočiti i predlažući strategije za njihovo izbjegavanje. Upute vrijede za norme koje se odnose na bilo što s čime se dijete može suočiti, kao što su proizvodi svih vrsta, pakiranja, građevine, instalacije i izgrađeni okoliši.

ISO/IEC Guide 50 opisuje, također, specifične karakteristike djece koje ih čine ranjivijima pri izlaganju opasnostima, uzimajući u obzir njihove različite stupnjeve razvoja i načine kako oni međusobno djeluju i komuniciraju s proizvodima i okolišem.

Upute nisu namijenjene samo stručnjacima koji rade na razvoju norma nego su korisne i vladinim agencijama, proizvođačima i udrugama potrošača.

ISO/IEC Guide 50:2014 može se nabaviti kod nacionalnog ISO-ova člana (Hrvatski zavod za norme u Hrvatskoj).

[Zajednički WHO/UNICEF Svjetski izvještaj o prevenciji ozljeda djece](#)

(Izvor: http://www.iso.org/iso/home/news_index/news_archive/news.htm?refid=Ref1930, priredio: V. Jaram)

ISO**Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija****ISO U BROJEVIMA**

Ovdje objavljujemo godišnji tablični prikaz rada Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO) - ISO u brojevima za 2014. godinu. Budući da do dana objave ovog broja HZN e-glasila ISO nije objavio podatke za 2014. godinu nismo ih u mogućnosti prenijeti.

Podatke za ISO objavit ćemo na ovom mjestu kad budu dostupni.

Zahvaljujemo na razumijevanju!

International
Organization for
Standardization

CEN izdao normu za usluge estetskih operacija

Bruxelles, 20. siječnja 2015. - CEN sa zadovoljstvom objavljuje izdavanje nove europske norme za usluge estetskih operacija (EN 16372). Očekuje se da će ta nova norma pomoći poboljšanju kvalitete tih usluga, povećati sigurnost i zadovoljstvo pacijenata te smanjiti rizik od komplikacija.

Tržište estetskih kirurških intervencija poraslo je u zadnjih nekoliko godina. Povećana dostupnost cjenovno podnošljivih putovanja i internet učinili su medicinski turizam koji se odnosi na estetske operacije realnošću. Postoji rastuća potreba za jamstvom da su pacijenti u potpunosti informirani te da se mogu osloniti na sigurne estetske intervencije.

Nova europska norma ([EN 16372](#)) obrađuje zahtjeve za kirurške usluge kojima se koriste pacijenti koji žele promijeniti svoj fizički izgled. Ta nova dragovoljna norma utvrđuje zahtjeve i preporuke povezane s uslugama koje osiguravaju davatelji usluga estetskih operacija. Te preporuke obrađuju različite aspekte kao što su: etika i marketing, informacije pružene pacijentu, stručnost kirurga, postupak savjetovanja pacijenta, zahtjevi za kliničku opremu i postoperativni postupak.

Europsku normu (EN 16372) izradio je CEN-ov projektni odbor, *Aesthetic Surgery and Aesthetic Non-surgical Medical Services*, tehnički odbor ([CEN/TC 403](#)), koji je bio osnovan 2010. godine. U taj su odbor uključeni stručnjaci koje su predložili članovi CEN-a kao i druge zainteresirane strane, uključujući [ANEC](#) koji zastupa interese potrošača u normizaciji.

Novu europsku normu, EN 16372, CEN je službeno potvrdio u listopadu 2014., a završna verzija norme dostupna je svim članovima CEN-a (nacionalna normirna tijela) od 17. prosinca 2014. Najkasnije do kraja lipnja 2015. tu će europsku normu izdati na nacionalnoj razini CEN-ovi članovi u 33 europske države.

CEN-ovim tehničkim odborom CEN/TC 403 predsjedava

dr. Johann Umschaden iz Beča (Austrija), koji je specijalist plastične, estetske i rekonstruktivne kirurgije. Dr. Umschaden kaže: "Nova europska norma određuje visoku razinu kvalitete za usluge estetske kirurgije i pruža osnovu za optimalnu sigurnost pacijenta".

Belgijski plastični kirurg Ivar van Heijningen, jedan od onih koji su potaknuli izradu norme za te usluge, zajedno s dr. Umschadenom, kaže: "Ta je europska norma putokaz za usluge zdravstvene skrbi, naročito uzimajući u obzir prekograničnu mobilnost pacijenata u Europi", te nastavlja: "Bilo da su podvrgnuti tretmanu u vlastitoj državi ili u inozemstvu, pacijenti očekuju kompetentnog operatera u sigurnom okruženju te informiranost o važnim stvarima koje se odnose na postupak uključujući i rizike. Ta su očekivanja ono na što je usmjerena ova nova europska norma za usluge estetske kirurgije. Neke države članice EU-a imaju specifičnu regulativu za estetsku kirurgiju, međutim, većina država nema. Ta praznina sada se može ispuniti dragovoljnom europskom normom na uzajamnu korist operatera i pacijenata." Dr. van Heijningen je nacionalni tajnik ISAPS-a ([ISAPS](#) - International Society of Aesthetic Plastic Surgery) u Belgiji.

Prema riječima predsjedatelja tehničkog odbora CEN/TC 403, dr. Umschadena: "Čak i ako postoje specifične regulative za estetsku kirurgiju u nekim članicama EU-a, nekima od njih nedostaju neke higijenske i tehničke stavke te ne obrađuju analizu rizika. Nedavni izvještaji o slučajevima povezanim s estetskom kirurgijom naglašavaju važnost ove opsežne europske norme koja je izađena u otvorenom, multidisciplinarnom procesu utemeljenom na dokazima."

Govoreći u ime ANEC-a, glavni tajnik Stephen Russell kaže: "ANEC pozdravlja izdavanje norme EN 16372. ANEC je tražio uključivanje važnih zahtjeva za potrošače u normu tijekom njezine izrade te smatramo normu zadovoljavajućom iz perspektive potrošača. Konzistentno promicanje visokih zahtjeva u normi za pružatelje usluga estetske kirurgije u Europi je sve važnije jer sve više potrošača putuje u inozemstvo radi estetskih tretmana." Prema gospodinu Russellu, nova europska norma (EN 16372) može pomoći u osiguranju jamstva potrošačima u državama gdje nema pravnih propisa i zahtjeva u ovom području.

CEN-ov tehnički odbor, CEN/TC, *Aesthetic Surgery and Aesthetic Non-surgical Medical Services*, trenutačno radi na izradi europske norme za nekirurške medicinske postupke ([prEN 16844](#)). Članovi CEN-a započet će s javnom raspravom o nacrtu te norme krajem veljače 2015.

[Pročitajte cijelu obavijest](#) (press release, pdf format)

(Izvor: <http://www.cen.eu/news/brief-news/Pages/NEWS-2015-001.aspx>, priredio: V. Jaram)

Tjedan "pristupačnosti" - Accessibility week

Međunarodni dan osoba s invaliditetom (posebnim potrebama) 3. prosinca podsjeća nas na mnoge teškoće s kojima se osobe s invaliditetom susreću u svakodnevnom životu zato što proizvodi i usluge nisu dovoljno "pristupačni". Sa obzirom na starenje populacije za industriju je bitno identificirati aspekte pristupačnosti njihovih proizvoda. Norme mogu pomoći u osiguranju da svaka osoba u društvu ima jednak pristup proizvodima i uslugama. One igraju značajnu ulogu u pomaganju industriji da ispune potrebe osoba s invaliditetom i starijih korisnika dajući jasne upute projektantima.

Za vrijeme tjedna pristupačnosti, 1. do 5. prosinca 2014. godine, ukazano je na mnoge načine na koje normizacija može pomoći u gradnji mnogo pristupačnijeg svijeta za sve. Zajedno s našim članovima u 33 europske države, kao i s međunarodnim normizacijskim organizacijama (ISO i IEC), Europskim institutom za telekomunikacijske norme (ETSI) i mnogim drugim normizacijskim tijelima u svijetu u središte je pozornosti stavljena pristupačnost koju podupiru norme.

Na što mislimo kad kažemo pristupačnost? To je stupanj do kojeg neki proizvod, uređaj, uslugu, okoliš ili objekt može uspješno upotrijebiti što više ljudi, uključujući starije osobe i osobe s invaliditetom.

Taj je tjedan pružio priliku da se više nauči o aktivnostima povezanim s pristupačnošću u područjima kao što su dizajn za sve (Design for All), liftovi, potporne tehnologije, prilagodbe vozila, željeznice i ostalo.

[Slijedite naše aktivnosti kroz godinu posjetom internetskim stranicama posvećenim pristupačnosti](#)

(Izvor: http://www.cencenelec.eu/news/brief_news/Pages/TN-2014-014.aspx, priredio: V. Jaram)

CEN U BROJEVIMA

STATISTIČKI PODATCI ZA 2014. GODINU

- 1. Odbori:** Na početku 2015. godine CEN ima 2102 tehnička tijela, od čega
 313 aktivnih tehničkih odbora
 26 aktivnih CEN-ovih radionica (CWs)
 44 CEN-ova tehnička odbora/pododbora
 1517 radnih skupine
 19 CEN-CENELEC tehničkih odbora
 2 CEN-CENELEC radionice
 11 CEN-CENELEC radnih skupina
 3 CEN-CENELEC-ETSI tehnička odbora
 3 CEN-CENELEC-ETSI radne skupine
- 2. U 2014. godini CEN je proizveo 1068 dokumenta** (EN - europske norme, CEN/TS - tehničke specifikacije, CEN/TR - tehnički izvještaji, CGs - CEN-ove upute i CWAs - CEN-ovi sporazumi)
 904 europske norme (EN)
 62 tehničke specifikacije (TSs)
 60 tehničkih izvještaja (TRs)
 38 CEN-ovih sporazuma (CWAs)
 6 CEN-ovih uputa (CGs)
- 3. Ukupan je broj dostupnih dokumenata 15615 (kraj prosinca 2014. godine).**
 14163 europske norme (ENs)
 41 europska prednorma (ENVs)
 466 tehničkih specifikacija (TSs)
 93 CEN-ova izvještaja (CR)
 393 tehnička izvještaja (TRs)
 426 CEN-ovih sporazuma (CWAs)
 33 CEN-ove upute (CGs)
- 3607 dokumenata u pripremi krajem 2014. godine. (Stanje: 2014-12-31)

CENELEC U BROJEVIMA

Ukupan broj članova	33	
Pridruženi članovi	14	
Tehnička tijela		
Tehnički odbori/pododbori	80	
TC/SC radne skupine (WGs)	290	
BT radne skupine i WGs	19	
Norme		
Ukupno norma (uključujući amandmane)	6519	
Norme izdane u 2014.	509	
Razina istovjetnosti IEC-ovih i CENELEC-ovih norma u 2014. (samo EN i HD)		
Identične IEC-ovim normama	346	65 %
Utemeljene na IEC-ovim normama	18	3 %
Izorne europske norme	169	32 %
Ukupno	533	100 %
Ukupna razina istovjetnosti IEC-ovih i CENELEC-ovih norma na kraju 2014.		
Istovjetne IEC-ovim normama	4823	72 %
Utemeljene na IEC-ovim normama	402	6 %
Izorne europske norme	1487	22 %
Ukupno	6712	100 %
Ukupno usklađenih CENELEC-ovih norma (uključujući amandmane)	1770	26 %

(Stanje 31. prosinca 2014.)

ETSI-jeva radionica "Rekonfigurabilni radijski sustavi (RRS) – status i nove norme"

U Sophia Antipolisu, sjedištu ETSI-ja, održana je 3. i 4. prosinca 2014. godine radionica na temu „Rekonfigurabilni radijski sustavi“.

Rekonfigurabilni radijski sustavi (RRS) postaju ključni pokretači razvoja bežičnih komunikacija donoseći značajne koristi ne samo u tradicionalnom komercijalnom području nego i u civilnoj sigurnosti te u vojnom području:

- rekonfigurabilne, fleksibilne i efikasne arhitekture bežičnih uređaja
- bolju iskoristivost radiofrekvencijskog spektra (kroz podijeljenu uporabu spektralnih resursa)
- iskorištavanje sinergije između različitih područja kao što su komercijalna, civilna sigurnost i vojno područje

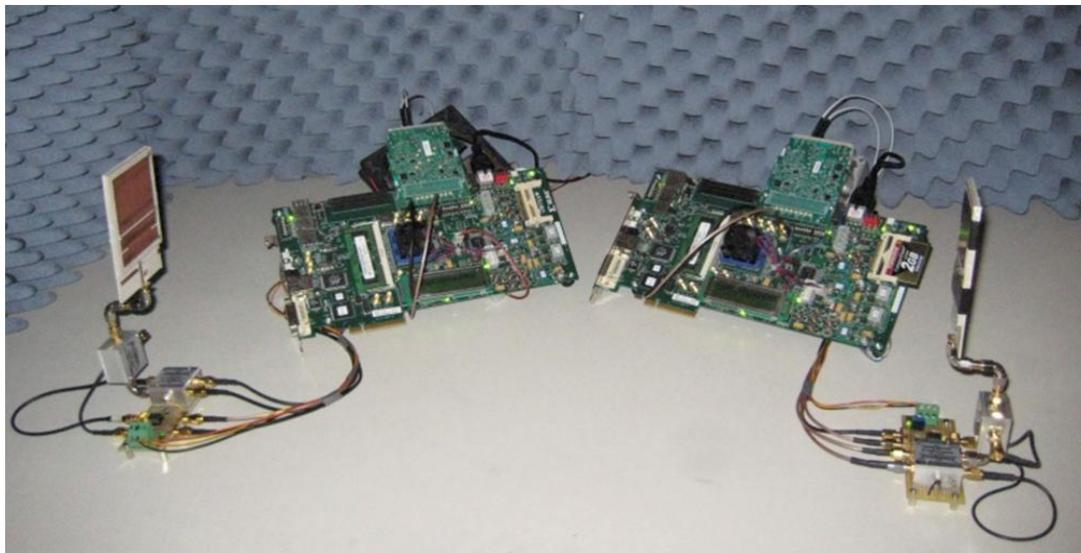
Zahvaljujući dobroj suradnji između ETSI-ja (tehnički odbor RRS – Reconfigurable Radio Systems, Europske komisije (EC mandat M/512) te CEPT-e (ECC WG FM), osigurano je minimalno potrebno vrijeme te tehnički i regulatorni uvjeti nužni za dolazak proizvoda na jedinstveno europsko tržište.

Očekuje se da sljedeća generacija rekonfigurabilnih radijskih tehnologija omogući pristup novim frekvencijskim područjima. ETSI surađuje s CEPT-om na izradi odgovarajućih normi u cilju uvođenja tehnologije licenciranoga podijeljenog pristupa (LSA – Licensed Shared Access). Očekuje se da će 100 MHz-ni pojas unutar područja 2,3 – 2.4 GHz biti dostupan bežičnim operatorima na bazi međusobno dogovorene uporabe.

Nove norme koje se odnose na tzv. TV bijeli prostor (TV White Spaces) će povećati dostupne resurse za komercijalnu komunikaciju. To podrazumijeva odgovarajuću koegzistenciju između prvih i naknadnih operatora-nositelja licenci kao i između novih nositelja licenci.

Nova direktiva o radijskoj opremi (Radio Equipment Directive-RED), koja zamjenjuje postojeću R&TTE Direktivu, objavljena je 22. svibnja 2014. godine u službenom glasilu Europske unije (OJEU). Službeno stupa na snagu 13. lipnja 2016. godine.

Prema novoj direktivi potrebno je pokrenuti aktivnosti na kreiranju fleksibilnih platformi za mobilne uređaje. ETSI razvija norme koje se odnose na tehnička rješenja kao i na mehanizme povezane s deklaracijom o sukladnosti i drugim elementima u procesu certificiranja.

Na radionici se raspravljalo o sljedećim temama:

- tekuće i buduće normizacijske aktivnosti povezane s rekonfigurabilnim radijskim sustavima
- izvješće o trenutnom statusu EC mandata o RRS-ima (M/512)
- rasprava o odnosu nove RED direktive i RRS-a
- sadašnje stanje te budući razvoj LSA-Licensed Shared Access
- potencijalne mogućnosti uporabe tzv. bijelog prostora (White Space/470 – 700 MHz) te najnovija dostignuća u razvoju upravljajućih mehanizama
- mogućnosti primjene rekonfigurabilnih radijskih sustava u obrambenom sektoru
- sinergija između komercijalne primjene, civilne sigurnosti te obrambenog sektora kroz primjenu RRS-a

Radionica je namijenjena prije svega proizvođačima mrežne infrastrukture, mobilnih ručnih uređaja, integriranih elektroničkih komponenti, M2M (Machine To Machine) komunikacijskih komponenti, administraciji-regulatorima, mrežnim operatorima, dionicima civilnog i vojnog sigurnosnog sektora, predstavnicima normizacijskih organizacija te certifikacijskim i ispitnim organizacijama.

Više informacija zajedno s prezentacijama s radionice dostupni su na web stranici:

<http://www.etsi.org/news-events/past-events/807-etsi-rrs-workshop-2014>

B. Burazer

ETSI U BROJEVIMA

Na kraju rujna 2014. godine ETSI je imao 771 članova iz 66 zemalja s pet kontinenata sa sljedećom strukturom članstva:

- 628 punopravnih članova
- 119 pridruženih članova
- 24 promatrača iz 14 država.

Tijekom 2013. godine (do kraja kolovoza 2014.) ETSI je objavio ukupno 1744 dokumenta sljedeće strukture:

– europske norme (EN)	28
– standardi ETSI-ja (ES)	21
– upute ETSI-ja (EG)	2
– tehničke specifikacije (TS)	876
– skupne specifikacije (GS)	9
– tehnička izvješća (TR)	50
– posebna izvješća (SR)	1
Ukupno	987

Struktura ETSI-jeva članstva:

– MSP	14%
– Mikro poduzeća	11%
– Javna istraživačka tijela/Sveučilišta	12%
– Ostali članovi	63%

